

Hvorfor må kun politikere diskutere politik?

"Ingen præst, biskop eller menighedsrådsformand i dette land tror, at han eller hun taler på folkekirkens vegne," skriver Københavns biskop Peter Skov-Jakobsen i Jyllands-Posten om den seneste tids debat, om ansatte i folkekirken kan og må deltage i den demokratiske diskussion i medierne

23. oktober 2014 af Lars Erik Frank (Presse- og kommunikationsmedarbejder)

De seneste uger har et af de store emner i den offentlige debat været spørgsmålet om, hvorvidt ansatte i folkekirken kan og må deltage i den demokratiske diskussion i medierne.

Den umiddelbare anledning har været et læserbrev i Jyllands-Posten for nylig, hvor biskoppen i Haderslev Stift, Marianne Christensen, blandt andet gav udtryk for sine tanker om næstekærlighed og de politiske forslag til ændringer i Danmarks nuværende flygtningepolitik.

Men kan præster, provster, biskopper og andre folkekirkeansatte overhovedet deltage i en sådan debat? Ja, mener Københavns biskop, Peter Skov-Jakobsen, i en kronik i denne uge i Jyllands-Posten.

Mere debat

Københavns biskop Peter Skov-Jakobsen er også fast blog-skribent på Dagbladet Politikens hjemmeside.

Læs mere om bloggen og biskoppens arbejde [her](#)

"I en demokratisk debat må alle kunne udtale sig, når de har noget at bidrage med. Ingen præst, biskop eller menighedsrådsformand i dette land tror, at han eller hun taler på folkekirkens vegne," skriver Peter Skov-Jakobsen.

Læs hele kronikken "Kirkens folk i den politiske debat" på Jyllands-Postens hjemmeside i [linket her](#) ([link is external](#)).

»Jeg var sulten, og I gav mig noget at spise. Jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke. Jeg var fremmed, og I tog imod mig.« Tegning: Rasmus S. Høyer

Kirkens folk i den politiske debat

AF PETER SKOV-JAKOBSEN, BISKOP, KØBENHAVNS STIFT

I en demokratisk debat må alle kunne udtale sig, når de har noget at bidrage med. Ingen præst, biskop eller menighedsrådsformand i dette land tror, at han eller hun taler på folkekirkens vegne.

»Jeg var sulten, og I gav mig noget at spise. Jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke. Jeg var fremmed, og I tog imod mig.«

Disse ord fra Mathæusevangeliet minder biskoppen i Haderslev, Marianne Christiansen, om i et læserbrev i [Morgenavisen Jyllands-Posten 14.10.](#) og gør gældende, at vi her i landet bør tage et ansvar for denne verdens asylsøgere og flygtninge og gør gældende, at det skal vi, hvis vi ellers stadig kan høre ekkoet fra Jerusalem.

Straks ringer man rundt fra Jyllands-Posten til landets øvrige biskopper for at spørge, hvad de synes om dette. Man mærker hensigten og bliver forstemt.

Det, der burde være en debat værd, nemlig hvilke humanitære forpligtelser vi har i denne situation, bliver med det samme skjult i en helt anden problematik: Må biskopper overhovedet have meninger om dette? Hvilken forstand har biskopper på asylpolitik? Er det overhovedet tilrådeligt, at de blander sig i åbenlyst politiske spørgsmål?

Hvad er der i vejen med, at nogle mennesker gør opmærksom på, at de ud fra bestemte trosoverbevisninger synes, at vi har nogle forpligtelser? Vi går hele tiden rundt og siger om vores land, at det i hvert fald er kulturkristent. Det er ikke altid helt klart, hvad det betyder, men vi siger det i hvert fald gerne om os selv – også ofte gerne mennesker, der ikke har meget med folkekirken at gøre.

LÆS OGSÅ [Biskopper blander sig i asyldebat: »Hvor er næstekærligheden?«](#)

Kunne man slet ikke forestille sig, at det, som Marianne Christiansen gjorde i det læserbrev, var at prøve at afdække, hvad denne kulturkristne indstilling gik ud på? Kunne man ikke forestille sig, at Marianne Christiansen forsøger at holde os fast på en fortælling, som har gået fra mund til øre i over 1.000 år i dette land og har efterladt

en kultur, som man vel godt kunne kalde for hjælpens, barmhjertighedens og næstekærlighedens kultur? Kunne det ikke være en udlægning af, at vi hos os faktisk bevæges af menneskers nød? Hvis vi kan sende jagerfly og politisk støtte, at man går i krig mod nogle brutale IS-kæmpere, kan man vel også være med til at sige, at vi humanitært har nogle forpligtelser, og hvis vi ikke lever op til dem, siger det meget om os?

LÆS OGSÅ JP mener: Biskoppens kor

Men nej – ikke debattere substansen – endelig ikke! Hellere diskutere om dem, der griber ordet, har lov til at gribe det. Hellere latterliggøre det humanitære standpunkt og skynde sig at gøre opmærksom på, at der bestemt ikke er nogen grund til overvejelse. Den eneste overvejelse, man skal gøre sig, er den at forhindre en ny kirkeorden med et kirkeråd, for ellers går det først løs. Så får vi aldrig fred fra denne politisering. Så er folkekirken i fare, som Jyllands-Postens leder 16.10. tegner billedet op. Ikke et ord om, at det, som et fællesudvalg, et råd, skal tage sig af, er fordeling af økonomi og en folkelig deltagelse i de kirkelige anliggender på nationalt plan, som vi i forvejen har på alle de andre niveauer i sogn, provsti og stift.

Undskyld mig, men hvad er det ved politik, der gør, at det ikke må diskuteres? Hvorfor vil politikere ikke have, at andre end politikere diskuterer politik? Når krig er for vigtigt til, at det kun er generaler, der diskuterer det, hvad er det så, der gør, at politik ikke er så vigtigt, at det kunne være oplysende at få andre holdninger ind over end de sædvanlige politiske aktørers?

Hvorfor må en politisk debat ikke beriges med forskellige indsigter, forskellige overbevisninger, forskellige baggrunde? Er det kun statsvidenskab og økonomi og måske lidt historie, der giver et menneske den legitime ret til at blande sig? Hvordan i alverden kan vi finde på at være éndimensionale i vores debat?

Ingen præst, biskop eller menighedsrådsformand i dette land tror, at han eller hun taler på folkekirkens vegne. Ingen tror, at de er uimodsagt. Vi taler ikke ex cathedra. Hvad er det i kristendommens budskab og i troen, der får nogle til at tro, at man skal gå rundt som en politisk, kulturel eller social zombie? Og at det, hvis man skal sige noget, helst skal være indadvendt fremt, ubegribeligt, ufatteligt og lige gyldigt. Nej, jeg har ikke nogen mening om fiskegarns størrelse, dobbeltbundede skrog eller lakridspiber.

LÆS OGSÅ Teolog: Biskopper bevæger sig på en hårfin grænse

Jeg mener heller ikke, at der kun er bestemte partier, man kan stemme på som folkekirkemedlem. Er politik kun specialdiskussioner, eller er der et større udsyn over nogle diskussioner? Hvis der er et større udsyn, var det så ikke en idé at vove sig frem og forsøge sig, og altid tåle modsigelsen – naturligvis!

Den engelske ærkebiskop William Temple (1881–1944) skrev i 1942 bogen ”Christianity & Social Order”. Det er et ganske lille værk, i hvilket han argumenterer for et socialt retfærdigt samfund. Han var dybt præget af at kende nøden, som han havde oplevet som biskop i Manchester, dybt præget af at have set, at arbejdsløsheden ødelagde menneskers liv. Han syntes at erkende, at ulighed skabte et uroligt samfund, og skrev så sit lille visionære værk, der var med til at løfte et velfærdssamfund frem på de britiske øer. Biskoppen af Chichester, George Bell (1883–1958), havde i løbet af 1930’erne et nært forhold til den ikke-nazistiske del af den protestantiske kirke i Tyskland og plejede også nære kontakter til den tyske modstandsbevægelse under Anden Verdenskrig. Han forsøgte at være mellemmand og tog kontakt til et andet Tyskland.

Ved flere lejligheder protesterede han i Overhuset mod det man kaldte ”area bombing” – altså tæppebombning af især civile. Luftwaffe havde lagt ud med det i England, og han afskyede det og fandt det ikke mindre afskyeligt, da engelske styrker tog taktikken op. Hans argument var, at de bombede sig ud af civilisationen. Selvfølgelig blev han modsagt af politikere og af andre biskopper, men var det ikke godt, at den stemme lød midt i krigens helvede? Hvad med de danske biskoppers hyrdebrev i oktober 1943. Var det bare hykleri, da de formanede den danske menighed om, at forfølgelse af jøder var helt uacceptabelt af trosrættens, juridiske og nationale grunde?

Den tyske præst Martin Niemöller (1892–1984) holdt efter sigende en tale i slutningen af 1930'erne og hævdede de synspunkter, som blev nedfældet i et digt (som man finder i forskellige udgaver):

»Først kom de for at tage kommunisterne, men jeg protesterede ikke, jeg var jo ikke kommunist.

Da de kom for at arrestere fagforeningsmændene, protesterede jeg ikke, jeg var jo ikke fagforeningsmand.

Da de spærrede socialisterne inde, protesterede jeg ikke, jeg var jo ikke socialist.

Da de spærrede jøderne inde, protesterede jeg ikke, jeg var jo ikke jøde.

Da de kom efter mig, var der ikke flere tilbage til at protestere.«

Jeg plæderer ikke for det, som nogle har kaldt de store ords teologi endsige for en debat, der er præget af politisk korrekthed. Jeg plæderer for, at der i en debat kan lyde mange røster – at mange kan kaste deres dannelse ind i debatten, og at den kan blive præget af mange fag, holdninger, indsigter og følelser. For mig er demokratiet det sted, hvor meninger tumler med hinanden. Det er et sted, hvor man holder samtalen i samfundet i gang, og samtalen skal være med så mange som muligt.

Indland 18.10.2014

Biskop: Debat er mit job

De mennesker, der udgør folkekirken, skal blande sig i samfundsdebatter. Ellers mister kirken sin eksistensberettigelse, mener biskop Kjeld Holm.

Man udelukker ikke nogen på forhånd, og man behandler også demokratiet med den respekt, at man ved, at det at håne og fornærme den anden er den usleste form for samtale og i hvert fald ikke demokratiets adelsmærke.

I sit læserbrev hævdede Marianne Christiansen selvfølgelig ikke, at der er én bestemt kristelig løsning. Hun gjorde bare gældende i den store debat, at der kunne være et grundudgangspunkt at tage op, gjorde gældende, at hvis vi kan sende militært bidrag, hvis vi kan forfærdes og forarges over de brutale banditter, så kan vi også overveje den humanitære hjælp. Eftersom vi har vores på det tørre, må vi også have en bevidsthed om at hjælpe. Vi må diskutere os frem til hvordan, men vi kan ikke vende ryggen til flygtningestrømmen, og vi kan ikke være ligeglade med vores europæiske naboer Grækenland, Italien og Spanien. Man hører ganske vist nogle påstå, at vi ikke skal leve op til de internationale retsforpligtelser. Hvis vi taler sådan, så er det med at komme i gang med den demokratiske samtale, for så er der noget, der tyder på, at Fanden plager os.